

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiwa/pion-archiwalny-ipn/szczecin/przykladowe-dokumenty/36045,Grudzien-03970-w-Szczecinie.html>
28.02.2026, 02:36

- "NIE CHCEMY MORDÓW - CHCEMY CHLEBA".
- "STRAJKUJEMY AŻ DO ZWYCISZTAWA".
- "STRAJAK OKUPACJI GWARANTUJE ZWYCISZTAWO".
- "ŻĄDAMY ŚMIERCI WINIŁOŚCI ROBOTNIKÓW".
- "GŁODNY ROBOTNIK TO NIE CHULIGAN".
- "HOŁDZINY - NIE MATOWISZ SIĘ - ZWICISZYM".
- "OALK SZCZEGÓLNIE STRAJKUJĘ".
- "ŻĄDAMY PODWYŻKI PŁAC".
- "STRAJAK REKOMENDUJEMY NIE POLITYCZNY, ŻĄDAMY SŁUSZNEJ PODWYŻKI PŁAC I OBLISKI CSM".
- "STRAJEK TRWA".
- "POPIERAMY POSTULATY SZCZEGÓŁOWOŚĆ".
- "POPIERAMY STRAJKOWYCH".
- "FRACUJEMY DLA STRAJKUJĄCYCH".
- "PRZECZ Z ZAPLEŚNIAŁĄ ELITĄ WŁADZ".
- "PRZECZ Z RZĄDEM".
- "HANDEL SOLIDARYZUJE SIĘ ZE SZCZEGÓŁOWCAMI".
- "FRACUJEMY DLA STRAJKUJĄCYCH, ŻĄDAMY PODWYŻKI PŁAC O 30 %".
- "NIE STRAJKUJEMY DO PRZEWIŹNIKI PRZESYŁKI DLA LUDNOŚCI".
- "WYBÓR DEMOKRATYCZNY".
- "PRZECZ Z GOMULKĄ".
- "USUNĄD Z RZĄDU OTRANKIEWICZA".
- "ZWIĄZKI ZAWODOWE SAMODZIELNA KONOKA".
- "ROZWIĄDAJ ZWIĄZKI ZAWODOWE".
- "WYJĄD Z GRUBSI SZCZĘTKI - DO POLSKA ZOSTANE".
- "PRZYJEDZ NITLERE NA ROZWERE DO GOMULKA NAM CHLEB ODBIERZES".
- "PRZECZ Z WALASZKIEWICZ".
- "POWÓDZIE Z ŻĄDANIÓW PRACY W KONTREPRACE PIERN".

"NIE CHCEMY MRODÓW - CHCEMY CHLEBA".
"STRAJKJANIMY AŻ DO ZWYCISZYSTWA".
"STRAJĘ OKUPACYJNY GWARANTUJĄ ZWYCISZYSTA".
"ŻĄDAMY UKARANIA WINNYCH ŚMIERCI ROBOTNIKÓW".
"GŁOŚNY ROBOTNIK TO NIE CHULIGAN".
"HODEJINY - NIE MATOWIS SIĘ - ZWICISZYSTY".
"OALŻ SPOGOSZIN STRAJKJĘ".
"ŻĄDAMY PODWYŻKI PŁAC".
"STRAJAK EKONOMICZNY NIE POLITYCZNY, ŻĄDAMY ŚLUSZNEJ PODWYŻKI PŁAC I OBRZIKI CEN".
"STRAJAK ŻYWA".
"POPIERAMY KAPUŁATY SPOGOSZYNOWOŚĆ".
"POPIERAMY STRAJKJATOJĄCY".
"PRACUJEMY DLA STRAJKJATOJĄCY".
"PRZECZ Z ZAPLEŚNIAŁĄ ELITĄ WŁADZY".
"PRZECZ Z RZĄDEM".
"HANDEL SOLIDARYZUJE SIĘ ZE SPOGOSZYNOWANIAMI".
"PRACUJEMY DLA STRAJKJATOJĄCY, ŻĄDAMY PODWYŻKI PŁAC O 30 %".
"NIE STRAJKJEMY NA PRZEWODZIMY PRZESYŁKI DLA LUDNOŚCI".
"WTRYBY DEMOKRATYCZNE".
"PRZECZ Z GOMULKĄ".
"USUNĄD Z RZĄDU CTRANKIEWICZOJA".
"ZWIĄZKI ZAWODOWE SAMODZIELNA KOMÓRKĄ".
"ZWOLNIAJĄD ZWIĄZKI ZAWODOWE".
"WSTĄJ Z GRZEBU STALINIA - DO POLSKA ŻYJNIE".
"PRZECZ Z GOMULKĄ - KOWRZE DO GOMULKA NAM CHLEB ODBIERZES".
"PRZECZ Z WALSZKIEWICZ".
"POWSZEDZ Z KAZIĄDAM PRACY W KONTREPRACZ PIĘR".

Grudzień '70 w Szczecinie

08.08.2016

Koniec dekady lat 60-tych XX w. w Polsce upłynął pod znakiem coraz bardziej pogarszającej się sytuacji społeczno-gospodarczej. Lansowany przez komunistyczną propagandę obraz tzw. małej stabilizacji w czasie rządów Władysława Gomułki, coraz bardziej odbiegał od rzeczywistości. Podwyżka cen wielu towarów, w tym produktów spożywczych, ogłoszona przez władze w dniu 12 grudnia 1970 r. stała się kroplą, która przełamała czarę społecznej goryczy. Decyzja ta, wprowadzona w okresie świątecznych przygotowań, stała się bezpośrednią przyczyną wybuchu robotniczych protestów w kilku miastach Wybrzeża. Jako pierwsi wystąpili robotnicy Gdańska. W dniu 14 grudnia 1970 r. rozpoczął się strajk w Stoczni im. Lenina. W następnych dniach do protestów przyłączały się inne miasta: Słupsk, Elbląg, Gdynia.

W tym czasie w Szczecinie, a zwłaszcza w Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego robiło się coraz bardziej niespokojnie w związku z docierającymi do miasta tragicznymi informacjami o wydarzeniach w Trójmieście. W dniu 17 grudnia, poranny wiec stoczniowców przed budynkiem dyrekcji stoczni zamienił się w robotniczy pochód, który jednak został rozproszony przez milicyjne siły. Około południa wyruszył z „Warskiego” kolejny, dużo większy pochód, do którego dołączyli

się robotnicy z innych zakładów pracy. Próby zatrzymania manifestacji przez MO na ul. Dubois nie powiodły się i demonstranci ostatecznie dotarli do centrum miasta przed gmach KW PZPR, gdzie szybko zgromadził się ok. 20 tysięczny tłum mieszkańców. Szczecińska siedziba PZPR została zdemolowana i podpalona, rozsierdzony tłum zaatakował również pobliską siedzibę KW MO przy ul. Małopolskiej. Szturm ten został jednak odparty przez oddziały milicji i wojska. Zginęło jedenaście osób. Pod wieczór starcia przeniosły się w rejon ul. Kaszubskiej, gdzie demonstranci zaatakowali areszt śledczy, gmach prokuratury i pobliską jednostkę wojskową. Późnym wieczorem gniew tłumu skupił się na gmachu Miejskiej Rady Narodowej. Również w tych starciach padły kolejne ofiary. Dramatyczne wydarzenia trwały do godz. 22 i zakończyły się krwawym bilansem czternastu zabitych i wielu rannych.

W dniu 18 grudnia demonstranci nie wyszli już na ulicę, lecz pozostali w zakładach pracy i zarządzili generalny strajk okupacyjny. Pod stoczną, którą siły wojskowe i milicyjne otoczyły kordonem, padli kolejni ranni, z których dwie osoby zmarły w szpitalu. Powstały wówczas Ogólnomiejski Komitet Strajkowy, któremu podporządkowało się ponad sto przedsiębiorstw, przez następnych pięć dni posiadał rzeczywistą władzę w mieście. Strajkujący robotnicy przedstawili dwadzieścia jeden postulatów, w tym między innymi żądania powołania niezależnych związków zawodowych oraz rozliczenia robotniczej masakry. W dniu 20 grudnia doszło do pozornego porozumienia pomiędzy władzami a strajkującymi. Dwa dni później protest zakończono.

Bezpośrednim efektem grudniowej rewolty był przewrót w ekipie rządzącej. Odchodzącego w niesławie Gomułkę, na stanowisku I sekretarza KC PZPR zastąpił Edward Gierek.

Najtragiczniejszy był jednak bilans ofiar. W kraju zginęło czterdzieści pięć osób a ponad tysiąc zostało rannych. Sam Szczecin okupił swój udział w robotniczym proteście szesnastoma zabitymi mieszkańcami.

Opracowanie: Tomasz Dźwigał, Łukasz Skubisz

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)